

Az embertől az Eukarisztiáig

Ezzel a címmel foglalhatjuk össze azt a roppant életművet, melyet II. János Pál pápa teljesített be és mutatott föl előttünk pápasága 27 éve alatt. A napokban emlékeztünk halála első évfordulójára (április 2.) és imádkoztunk mielőbbi boldoggá avatásáért. 1978. október 16-án választották meg a 33 napos pápaságot megélt I. János Pál pápa utódának. Első enciklikáját 1979. március 4-én adta ki „Redemptor hominis” címmel. Az Egyház és saját küldetéséről tanít benne legfőbb pásztori szolgálata kezdetén. Vallomása szerint a Krisztusban megváltott embert akarja szolgálni minden körülmények között. Többek között ezeket írta:

„Az Egyház nem hagyhatja magára azt az embert, akinek "sorsa", azaz kiválasztottsága, meghívása, születése és halála, üdvössége vagy kárhozata a legszorosabban és eloldhatatlanul Krisztushoz kötődik.

Minden egyes emberre gondolunk, mégpedig teljes és *megismételhetetlen valóságát* - létének, cselekvésének, értelmének, akaratának, lelkiismeretének és szívének teljes és megismételhetetlen valóságát - figyelembe véve.

Ez az ember az Egyház elsődleges útja, melyen küldetése betöltésekor járnia kell; ő az Egyház első és legfontosabb útja, amelyet maga Krisztus nyitott meg, s amelyen a megtestesülés és megváltás misztériumában Ő maga állandóan jár.

Krisztus ugyanis kivétel nélkül minden embert megváltott, s az emberrel - kivétel nélkül mindegyikkel - került kapcsolatba, még ha az ember ennek nincs is tudatában.” (RH 14).

Minden tanításában, a világot bejáró apostoli utazásaiban az emberért emelte fel szavát és az emberi méltóság tántoríthatatlan apostolának bizonyult.

Utolsó enciklikájában, *Ecclesia de Eucharistia*, a mindent összefoglaló és magában egyesítő Eukarisztiáról tanított, mely földi utunk állandó reményt adó tápláléka és végső célunk záloga. Csak néhány részlet ebből az érett gyümölcsből, a hazafelé tartó ember belső látásából és tapasztalataiból:

„Az Eucharisztia egyesíti az eget és a földet. Magában foglalja és áthatja az egész teremtést. Isten Fia azért lett emberré, hogy helyreállítsa az egész teremtést egy olyan tettel, amely a legnagyobb dicsőítése Annak, aki a semmiből teremtette a világot. És így ő, az örök főpap, amikor tulajdon vérével belép az örök szentélybe, visszaadja a Teremtőnek és Atyának az egész megváltott teremtést. Az Egyház papi szolgálata által teszi ezt a legszentebb Szentháromság dicsőségére. Valójában ez a *hit misztériuma*, mely az Eucharisztiában valósul meg: az Isten keze által teremtett világ Krisztustól megváltottan visszatér Hozzá.” (EE 9).

„Az Egyház állandóan a megváltó áldozatból él, és nem csupán egy hittel teli emlékezés által, hanem egy valóságos kapcsolatban, mert *ez a szentségi módon megörökített áldozat jelenvalóvá válik* minden közösségben, ahol a fölszentelt szolga keze által följánlják. Ily módon az Eucharisztia a mai embereknek is fölkinálja azt a megbékélést, amelyet Krisztus egyszer s mindenkorra, minden idők minden embere számára megszerzett. Ugyanis „Krisztus áldozata és az Eucharisztia áldozata *egy és ugyanaz az áldozat*.” (EE 13)

„Jó Nála lenni, a keblére hajolni, mint a szeretett tanítvány (vö. *Jn 13,25*), érezni az ő szívének végtelen szeretetét. Ha a kereszténységnek a mi korunkban elsősorban az imádság művészetében kell különböznie másoktól, ugye érezzük sürgető szükségét, hogy hosszasan elidőzzünk lelki társalgásban, csöndes imádságban, szeretetünket kifejezve a Legszentebb Szentségben jelenlévő Krisztusnál? Drága testvéreim, hányszor, de hányszor tapasztaltam ezt, és mindig erőt, vigasztalást és segítséget találtam! (EE 25)

„Krisztus a testvére és vérére változtatott kenyér és bor egyszerű színei alatt velünk járja az élet útjait mint erősségünk, útravalónk, és mindenki számára a remény tanúivá tesz bennünket. S ha e misztérium színe előtt az értelem megtapasztalja is a maga korlátait, a Szentlélek kegyelmével megvilágított szív meglátja, hogyan kell viselkednie, s hogyan kell elmerülnie az imádságban és a határtalan szeretetben.” (EE 62).

Hollai Antal, plébános

IMÁDSÁG KEGYELMEK ELNYERÉSÉÉRT ISTEN SZOLGÁJA, II. JÁNOS PÁL PÁPA KÖZBENJÁRÁSÁRA

Szentháromság egy Isten,
hálát adunk neked,
amiért az Egyházat megajándékoztad II. János Pál pápával,
és benne felragyogtattad atyai gyöngédségedet,
Krisztus keresztjének dicsőségét
és a Szeretet Lelkének ragyogását.
Ő teljesen a te végtelen irgalmadra
és Mária anyai közbenjárására hagyatkozva

Jézusnak, a Jó Pásztornak élő képét mutatta nekünk,
és a mindennapi keresztény élet magas mércéjéül
az életszentséget állította elénk,
amely által a veled való örök közösségre juthatunk.
Az ő közbenjárására add meg nekünk akaratod szerint
a kegyelmeket, amelyekért esdeklünk,
abban a reményben, hogy hamarosan szentjeid között tisztelhetjük őt.
Ámen.

Egyházi engedéllyel CAMILLO RUINI bíboros
Őszentsége Általános Helynöke a Római Főegyházmezejében

Ezzel az imával imádkozzunk érte és kérjük közbenjárását.

Antal atya

A hagyomány megújul, és „százszoros termést” hoz

A szalézi munkatársak által kezdeményezett keresztúti kirándulás mindig friss szellőt, újabb és újabb lelki élményt jelentett a nagybőjt során diákjainknak. Nem beszélve, hogy a télen berozsdásodott izmok, térdek, szűkebb tüdőkapacitás is megváltó élményként fogadta ezt a tavaszi kirándulást.

Az első keresztutakat még Béla atya és Koblenz Attila, iskolánk volt igazgatója szervezte.

Idén volt a tizedik alkalom. A jubileum igazán méltóan sikerült.

A jubileum igazán méltóan sikerült. Több, mint 10 x 10-en voltunk. Kicsik és nagyobbak, tanárok és szülők, nagyszülők és nagycsaládok együtt.

Szombaton, március 25-én már kora reggel ismerős, vidám arcok köszöntgették egymást a nyugati pályaudvaron. Még jobban felderültek a tekintetek, amikor a szuper, „erősített Desiro” motorvonat teljes szerelvénye a mienk lehetett.

Dorogtól Mogyorósbányáig külön busszal csökkentettük a gyalogosan ránk váró kilométereket. Itt újabb családok csatlakoztak hozzánk.

A falut elhagyva az erdei emelkedőt neveztük a „csend szakasz”-nak. Megható volt látni, hogy igyekeztek a legapróbbak is egymást „lepisszegni.” A tetőre érve, a fakeresztnél, rövid pihenőt tartottunk. Énekeltünk, majd Mickó néni segítségével és Szalézi Szent Ferenc szép imájával elméledtünk:

„Azt a keresztet, ami most annyira nyomja válladat,
Mielőtt elküldte volna hozzád az Úr,
Mindenható szemével megvizsgálta,
Szerető irgalmával átmelegítette,
mindkét kezével méregette,
vajon nem nagyobb-e,
nem nehezebb-e a te számodra,
mint amennyit elbírsz?
Aztán megáldotta.
Szent kegyelmével,
Irgalmával megillatosította,
Reád és bátorságodra tekintett,
És így érkezik a mennyből a Kereszt,
Mint Isten köszöntése, mint a te
Istened szeretetének irgalmas ajándéka.”

A tetőről a szántóföldre érve csodálatos kilátás nyílt a Gerecse bércére. Bence bácsi javaslatára néhány méterrel és szinttel módosítottuk az eredeti túra tervét. Így az Öregkő lábánál ziháló lélegzettel, ámuló szemekkel, csodáltuk meg a magasba törő sziklákat. A déli harangszó hívogató hangjai már a péliföldi kegytemplomból üzentek nekünk.

A „Lurdesi-barlangnál köszöntöttük a Szűzanyát, és meghirdettük a nagyon rövid szabad programot. A hely kínálta sok-sok lehetőségéből nehéz volt választani. Örömmel talákoztunk az éppen lelkigyakorlatozó régi Don Boscós és albertfalvi diákokkal. Béla atya a jó házigazda kedvességével igyekezett, néhány szót váltani mindenkivel, sőt még teával is megvendégelte népes csapatunkat. Focizás, hintázás, kávézás testi felfrissülés

után, pontban ½ 2 kor elindultunk mindannyian, kicsik és nagyok a keresztúton, Jézus nyomait keresve, szenvedéseit átmádkozva.

A Golgotára érve, imádkoztunk nemzetünkért és a jövőért. Szívesen maradtunk volna még itt egy kis ideig, talán egy csoport kép is készülhetett volna, de a busz már türelmetlenül várt....

Benczurné Quirico Monika
szalézi munkatárs, igazgatóhelyettes

Nagyböjt az iskolában

Iskolánk most, a nagyböjtben kapcsolódott be a nemzeti engesztelő imaév folyamába.

A megszokott nagyböjti naptár az idén minden napra egy magyar költő magyarságról szóló verséből idéz néhány sort. Ezeket olvastuk reggelente, értelmeztük, és mintegy imaszándékot adva imádkoztuk a napi imát.

Bekapcsolódtunk a plébánia péntek esti keresztút-járásába – az első nagyböjti pénteken Don Boscos gyerekek olvasták a stációk elmékedéseit.

Egy márciusi – még télies – hétvégén, az óvoda és az iskola nevelői elvonultunk Dobogókőre, lelkigyakorlatra. Ennek vezetésére Antal atyát kértük meg. A szentmisék beszédei és az elmékedés Benedek pápa első enciklikájáról szóltak, vagyis a szeretetről.

Sokat elárul szentatyánkól az, hogy első enciklikája a szeretetről szól, az Isten ajándékáról, amit hála képpen tovább kell adnunk. Annál is inkább jellemző, mert Benedek pápa nagyböjti üzenete is ezt tartalmazza, nevezetesen, hogy Jézushoz hasonlóan essen meg a szívünk szenvedő embertársainkon, forduljunk feléjük segítő szeretettel.

Az enciklikáról megtudtuk többek között, hogy az első része filozófiai és biblikus szempontból értelmezi a szeretet fogalmát. A Philia, Erosz és az Agapé görög kifejezések árnyalatait boncolgatja. Összefüggenek egymással és elválaszthatatlanok egymástól. Szükségünk van Isten és egymás szeretetére, hogy tovább tudjuk adni azt másoknak.

Hiszen ezért vonulunk el évről-évre lelkigyakorlatra, hogy töltekezzünk Krisztus békéjéből, szeretetéből, majd továbbadhassuk a ránk bízottaknak.

Isten szeretete Krisztusban öltött testet, aki köztünk maradt az Eucharishtiában. Így egyesülünk vele és így lépünk közösségre egymással. Hogy hogyan sugározzuk tovább Isten szeretetét, azt elsősorban Jézus mutatja meg, de Szűz Mária és a szentek élete is példaértékű lehet előttünk.

A vasárnapi evangélium tette a koronát a lelkigyakorlatunkra, ti. a táborhegyi történetet hallottuk. Mi is úgy éreztük magunkat, mint az apostolok: jó itt lenni, maradjunk még! De nem lehet, mert amit kaptunk, azt tovább kell adnunk!

A nagyböjtünk kiemelkedő eseménye volt a pélföldszentkeresztzi zarándoklat. Jó előre meghirdettük, hogy eszerint tervezzék a családok a hétvégi programjaikat. A szervezést és előkészületeket siker koronázta: kb. százan lehettünk a kiránduláson, családok kicsi és nagyobb gyerekekkel. (A legkisebb öt hetes volt.) Olyan sokan voltunk, hogy amikor Attila atya a sor elejétől meg akarta várni a sor végét, nyolc percig kellett várnia. Gyönyörű látványt nyújtott a sok mosolygós család a sok kis hemzsegő gyerekekkel.

A gyaloglás bevezetőjeként egy kis csendszakaszt iktattunk be. A szentkeresztről elmékedtünk egy szentírási gondolat segítségével. A végén egy Szalézi Szent Ferenc verssel zártuk az elmékedést. Meglepő volt, hogy sokan komolyan vették a csöndet, igyekeztek a gyerekeket is csitíttatni.

A zarándoklatunk csúcsa a keresztút-járás volt. Gyerekek, szülők felváltva olvasták az elmékedéseket. Kedves látványt nyújtottak a szülők, akik igyekeztek figyelni, de fél szemük a gyermekeiken volt. Ők pedig megérezve az áhitatot, nem csiviteltek, csupán a lábacskaik zörögtek a száraz avaron.

Estére egészséges fáradsággal, és lelki megerősődéssel értünk haza.

Ezekén kívül természetesen a hittan órákon is többet imádkoztunk, buzdítottuk a gyerekeket a jócselekedetekre, önmegtagadásokra, mitöbb a szentgyónásra.

Végül készítettünk egy nagy keresztutat, minden osztály egy stációt ábrázolt tetszőleges technikával. Gyönyörű képsor készült, ami tükrözi tanulóink, tanáraink sokszínűségét.

Így remélhetjük, hogy növendékeink testileg és lelkileg fölkészülve, nyitott szívvel ünneplik majd családjaik körében Krisztus feltámadását.

Mickó
Szakácsné Ujházy Mária

Magyar Golgota

Még idejekorán,
honfoglalásunk hajnalán
Isten úgy határozott,
hogy keresztjét ránk hagyja,
s Európa közepébe hozott.

Úgy határozott,
ahol Európa szíve dobog,
ott lakják a magyarok népe.
Hogy amikor ezer veszély fenyeget,
Védelmet adja őt Szent István öröksége.

Hamarabb, mint hittük volna,
-szent királyunk fia okozta-
megkaptuk az első ostorcsapást:
Imre herceget elragadta a halál.
Ki lesz István után a király?

Apostoli királyunk
Istenünk elé járult:
„Mit tegyek most mennyei Atyám?
Kit válasszak utódomul,
ki lesz, ki megtartja szegény hazám?”

Aki Isten után vágyik,
annak minden a javára válik.
Kiutat a szörnyű tragédiából
nem a földiek közt kereste,
hanem megtalálta az Örökkévalót.

Szűz Mária, Isten anyja,
ő lett népünk Nagyasszonya.
Köpönyege alatt átvészeltünk
külső, belső ellenséget,
pedig, ó de sokszor földre estünk!

A nagy kereszt alatt
az egész világ ránk szakadt.
Ostromoltak keletről és nyugatról:
mindenkinek Pannónia kellett,
de Mária hűsége nem hagyott kívánnivalót.

Anyák és leányok,
nézzétek a Krisztus-arcot!
Tekintete szerelmes és biztató.
Még őseink kapták hűségükért
jegykendőül az Atyától.

Anyák, magyar édesanyák!
Senki ne sirassa fiát!
Szükség van még bátor fiakra,
kik nem törődve ellenséggel
fölteszik életüket a szabadságra.

Hányszor, de hányszor hittük,
hogyan meghalt nemzetünk.
Taposták, elfoglalták és szétszakították.
Úgy tűnt, és tűnik most is:
hazánkat a pokolba taszították.

Megfosztottak mindenüktől,
kiforgattak a hitükből.
Saját testvérünk a keresztre szegezett.
Éles, hegyes, tisztátalan dárdájával
Európa szívébe sebezett.

Mária, jó anyánk!
Ölelj magadhoz Pátrónánk!
Kérd, imádkozz, járj közben Atyánknál!
Ne engedd elsősülöttedet,
Hogy elragadja az örökhalál!

Minden magyarok,
hát buzgón imádkozzatok!
Hogy harmadnapra, Húsvét hajnalán
tisztá szívvel együtt ünnepeljük
Krisztus és a Magyarok feltámadását!

Mickó néni

A szeretet jele a Kereszt

A szimbólumok, a képek világában, a vizuális kultúra térnyerésének időszakában élünk. A képek már nem csupán a szavak, a történések, az írott gondolat megértetői, önállóulnak és jelle, üzenetté válnak.

Egy megrázó képsor, egy kimerevített kép megállít, megsokkol, megdöbbsent, s ha igaz, ha őszinte a közvetített üzenetet megértjük, befogadjuk.

Környezetünk képi világa reánk szól, utunkba áll, reánk akaszkodik és mondja, mondja. Nem kéri, hogy megálljak, mert a kocsi, a busz ablakából is látom, mert lapozgatás nélkül is mozdul a képernyőn, követ és észrevétlenül is manipulál, mert „alkotója” tudja, hogy százból kilencven ugyanazt gondolja, amit ő akar. Kényelmessé is tesz, mert a megszokottat fogadtatja el. Egyszerűbb elfogadni, mint megállni, töprengeni és más értelmet keresni a jelnek, a képnek.

Ha tíz társunktól megkérdeznénk mit tart a Húsvét szimbólumának, mi a Húsvét jele, érthető módon a mindennap megéltet, a szenvedést, a keresztet idézné fel. A kereszt mutatja az irányt a negyven napon, a kereszt vezet a Golgotára, s a Feltámadott húsvéti-dicsőség zászlaján is a kereszt fehérlik.

Pedig ha a nappal szemben állsz, a fényt, a mindenséget szétárt karjaiddal fogadod be, te nem látod, de tudhatod, árnyékod keresztet rajzol a földre. Pedig te is a szeretet jeleként tártad ki karjaidat, tetted önmagad védtelenné, fogadtad az érkezőket. Rio de Janeiro jelképe a város fölé emelkedő hegyen, az áldást osztó Krisztus szobra, a kereszt szimbóluma.

A Szentatya első enciklikája a Deus Caritatis Est (Az Isten szeretet) erről a keresztényi üzenetről, erről a keresztről szól. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen.” (Jn 3,16)

Az Istentől eredő szeretet-láncolatot, az Istenszeretet lényegét, a szeretetparancs iránymutatását a Kereszt előtt, a Keresztre-feszítettet látva és befogadva érthetjük meg.

A húsvét teljességét, a szenvedéstörténet értelmét a feltámadás örömhíre közvetíti:” Aki meg akarja tartani életét, el fogja veszíteni, aki pedig elveszíti meg fogja találni azt.” (Mt 16, 25-26)

Amint a szétárt karú, felénk forduló Emberfia, úgy a kereszt is befogad és a kereszttúton, a szenvedés történetében a Krisztusi magatartással hitelesíti az általa hirdetett és gyakorolt szeretet parancsot.

A keresztnek e kettős üzenetét keresve idézzük fel a szenvedéstörténet eseményeit és olvassuk hozzá Pál apostol Korintusiakhoz írt első leveléből a Szeretet Himnuszának sorait. (Kor 1, 4-8)

Az utolsó vacsorán a tanítványok vetélkedésére a válasz.”Köztetek ne így legyen, hanem a legnagyobb legyen olyan, mint a legkisebb, és az előljáró olyan, mint a szolga.” (Lk 22,26) - „*A szeretet... Nem kérkedik, nem gőgösködik.*”

A Getszemáni-kertben, a halálfélelem imájában hangzik el:”Atyám, ha lehetséges vedd el tőlem ezt a kelyhet, de ne az én akaratom teljesejék, hanem a tiéd.” (Lk 22,42) - „*A szeretet... Nem tapintatlan, nem keresi a magát.*”

Jézus elfogása közben „Egyikük máris rásújtott a főpap szolgájára és levágta jobb fülét. „Hagyjátok abba”, szóló rájuk Jézus. Aztán megérintette a fülét és meggyógyította.” (Lk 22,49-51) - „*A szeretet... Haragra nem gerjed, a rosszat föl nem rója.*”

Az utolsó vacsorán Péterért szól ima: „Én azonban imádkoztam érted, hogy meg ne fogyatkozzék a hited, hogy te egykor megtérve erősítsd testvéreidet. „Uram, tört ki az, készen vagyok, hogy börtönbe, sőt halálba menjek veled.” Ő azonban így válaszolt: „Péter mondom neked, mielőtt ma a kakas szól, háromszor fogod megtagadni, hogy ismeresz.” (Lk 22, 32-35) - „*A szeretet türelmes, a szeretet jóságos.*”

„Pilátus erre lefogatta és megostoroztatta Jézust. A katonák tövisből koronát fontak, fejére tették és bíborszínű köpenyt adtak rá. Aztán eléje járultak és így gúnyolták. „Üdvözlégy zsidók királya” és arcul ütötték.” (Jn 19, 1-3)

„Mikor arra a helyre értek, amelynek Koponyahely a neve, keresztre feszítették. Ugyanígy a gonosztevőket is az egyiket jobbról, a másikat balról. Jézus akkor fölkiáltott, Atyám bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit tesznek.” (Lk 23, 33-34) - „*A szeretet.. Mindent eltűr, mindent elhisz, Mindent remél, mindent elvisel*”

A halála pillanatában:„A nap elsötétedett és a templom függönye középen kettéhasadt. Jézus akkor hangosan fölkiáltott: „Atyám kezembe ajánlom lelkemet.” Ezekkel a szavakkal kilehelte a lelkét” (Lk23,46).-„*A szeretet soha el nem múlik.*”

A „tükör által homályosan” Krisztus keresztje, a Golgota harmadik keresztje ma is ezt üzeni, de ezt a keresztet nekünk kell megkeresni, nekünk kell megtalálni, nekünk kell elfogadni.

A szenvedéstörténet, a Golgota keresztjei beépülnek történelmünk szimbolikájába és megtartva az eredeti tartalmat, a mi világunkat idézik. Húsvét örök üzenete: a napi aktualitásokon, az elmúlt hetek történésein, közéleti hangoskodásain és csatározásain túlmutató, történelmi távlatokban is ez, a kereszt mutathat utat.

Wass Albert a „Nagypénteki sirató”versében a világégést túlélve, hazájából, szülőföldjéről menekülő számkivettként fájalmában kiállt:

Véreim! Véreim!
Országutak népe!
Sokszázéves Nagypénteknek soha sem lesz vége?

Az ő tapasztalata nekünk tanulság, s a nemzet sorsáért vállalt felelősség.

„Golgotáról Golgotára
hurcoljuk a keresztfákat, mindég kettőt, soh' se hármat.
Egyet felállítunk jobbról, egyet felállítunk balról,
s amiként a világ halad:
egyszer jobbról, egyszer balról
fölhúzzuk a latrokat.
Kurucokat, labancokat

közülünk a legjobbakat,
mindig csak a legjobbakat.
Mint ahogy az idő telik,
mint ki dolgát jól végezte:
Nagypéntektől Nagypéntekig
térdelünk a keresztt alatt
húsvéti csodára lesve.
Egyszer a jobb szélső alatt
máskor a bal szélső alatt,
éppen csak hogy a középső,
az igazi üres marad.

Nincsen is keresztfánk közbül,
nem térdel ott senki.
A mi magyar Nagypéntekünk
évszázadok sora óta
évszázadok sora óta
ezért nem tud Húsvét lenni...”

Segítsünk, hogy középpüzt legyen keresztt, amely elé térdelhetünk, amely utat mutat, amely megérteti a keresztt
üzenetét: az Isten szeretet.

Szövényi Zsolt

Lelkipásztori beszámoló a 2005. évről

„**Mi a megfeszített Krisztust hirdetjük: aki a zsidóknak botrány, a pogányoknak meg oktalanság. De a meghívottaknak, akár zsidók, akár görögök: Krisztus Isten ereje és Isten bölcsessége.**” (1Kor 1,23-24) Szent Pál apostol korintusiakhoz írt levelének e néhány mondatát eleven módon tapasztalta meg és élte át az Anyaszentegyház a mögöttünk lévő esztendőben. Boldogemlékü **II. János Pál pápa** hiteles megjelenítője volt közöttünk Isten kinyilatkoztatott szeretetének. Az őt bemutató utolsó képek a szavak nélküli, csöndes evangéliumhirdetés közvetítői voltak: nagypénteken a feszületet átölelve ül magánkápolnájában a képernyő előtt, hogy így kapcsolódjon a Colosseumnál járt keresztt imájába. Húsvét vasárnap pedig, bár erejét megfeszítve akart szólni az egybegyűltekhez, azok csak néma áldását fogadhatták. Azután megkezdődött az agónia, amelynek idején milliók imádkoztak együtt az értünk szenvedő és imádkozó nagy pápával, aki a keresztt bölcsességéről szóló tanúságtételét az irgalmasság vasárnapjának vigíliáján este 21 óra 37 perckor fejezte be. Hazatért Isten országába, hogy ezentúl közbenjáró szeretetével segítse azt az Egyházat, melynek legfőbb pásztori szolgálatát 26 év 5 hónap és 17 napon kereszttül végezte. Amikor ezen az estén, hálaadásunkban tisztelettel és szeretettel emlékezünk rá, megköszönjük pásztori gondoskodását, bátor evangélium hirdető kiállítását, az élet védelmében és a hit megerősítésében adott tanításait. Különösen is nemzetünk iránt érzett szeretetét és a magyarságért tett szolgálatait. A Magyarok Nagyasszonya kápolna felszentelését a vatikáni Szent Péter bazilika altemplomában 1980-ban, lelkipásztori látogatásait Magyarországon 1991-ben és 1996-ban, számos buzdítását melyet nekünk írt. Kiemelkedik a 2000. jubileumi esztendő előkészítése és megünneplése, és az utolsó pillanatig megmutatkozó elkötelezett szeretete az ifjúság iránt, akikhez haldokolva is szeretetének üzenetét küldte.

Isten ereje és bölcsessége mutatkozott meg április 19-én, amikor a pápaválasztó konklávét megválasztotta Josef Ratzinger bíborost szent Péter székébe, aki **XVI. Benedek pápa** néven kezdte meg legfőbb pásztori szolgálatát az Egyházban. Mint pap, teológus, püspök és hosszú évtizedeken át a Hittani Kongregáció prefektusa mindig a tiszta, evangéliumi hit megőrzésén és gazdagításán fáradozott eddig is. Vallomása szerint az Egyház él és az Egyház fiatal. Imádkozzunk érte, hogy legyen közöttünk egyre tökéletesebb képmása Krisztusnak, a papnak, a jó pászturnak, a tanítómesternek, mindenki szolgájának.

Isten gondviselő szeretetét megköszönve tekintünk most vissza a mögöttünk lévő esztendőre és adjunk hálát Istennek minden ajándékáért plébániánk életében.

1. Személyi változások és köszönetek

Köszönetemet fejezem ki az elmúlt esztendő szolgálataiért minden **munkatársamnak. dr. Verbényi István atyának**, aki ebben az esztendőben is nagy hűséggel és segítőkészséggel kapcsolódott plébániánk életébe és végezte a szervita nővérek lelkipásztori szolgálatát.

Szenderffy Ferenc atyának, a kelenvölgyi plébánián segítségemre végzett mindig megbízható és buzgó lelkipásztori munkájáért.

Köszönöm **Erdős Attila káplán atyának** a lelkipásztori munkát: a gyerekek keresztútjárásának és rózsafüzér imájának megszervezését, a liturgiában, főleg a közös, ünnepélyes zsolozsmák szervezésében és tanításában való buzgóságát, a ministránsokkal való rendszeres foglalkozását, a negyedik családi közösség megszervezését és támogatását, a templom búcsú ünnepének szervezésében végzett munkáját és azt a készséget, amellyel segítségemre volt a kelenvölgyi plébánia lelkipásztori szolgálatában is.

Itt köszönöm meg **Alessandro Caprioli újmisési atya szolgálatát**, aki az év első felében diakónusi szolgálatával segítette plébániánk közösségünk életét. Június 25-én, Rómában részesült a papszentelésben, szeptember 1-től pedig a belvárosi Szent Mihály templomigazgatóság káplánjaként végzi lelkipásztori munkáját.

Köszönetemet fejezem ki **Paál Zoltánnak** az Egyházközségi Képviselőtestület világi elnökének és az egész Képviselőtestületnek a plébánia és a templom ügyében végzett munkáért és a liturgiában vállalt szolgálataikért.

Pető László kántor úrnak, Ludmány Emil karnagy úrnak és az énekkarnak, akik rendszeres közreműködésükkel tették mindig szebbé szentmiséinket, illetve karácsonykor, húsvétkor és a nyári szünet kezdetén rövid koncertjeikkel ajándékoztak meg minket. Örömmel vesszük, ha énekelni szerető testvéreink szívesen kapcsolódnak az énekkar munkájába a péntek esténként lévő próbák alkalmával.

Rácz István és Labundy Gábor sekrestyéseknek valamint a templom díszítőinek, takarítóinak és a ministránsoknak templomunkért és közösségünkért végzett minden fáradozását.

Köszönöm azok figyelmes szeretetét, **akik egész évben a szentmisékhez szükséges tiszta misebor ajándékozásával** segítik liturgikus életünket.

2. Plébániánk szentségi és lelki élete, az esztendő jelesebb eseményei

Hétköznapokon 2 szentmise (reggel és este), vasárnapokon pedig 5 szentmise van templomunkban. A szentmisék látogatottsága buzgó. Különösen is kiemelhető, hogy ádvent idejében a gyerekek is nagyon szép számban vettek részt a hajnali szentmiséken.

Szentség kiszolgáltatások:

Kereszttség: 51: 26 fiú; 25 leány; 48 csecsemő 2 gyermek 1 felnőtt

Elsőáldozás: 47 gyermek (25 fiú, 22 leány) május 8-án

Bérmálás: 26 fiatal (november 13-án dr. Udvardy György püspök úr)

Házasságkötés: 34 pár jelentkező: 20 pár itt esküdött; 14 pár elbocsátva más templomba

Betegek kenete közösségi kiszolgáltatása ebben az évben február 13-án (közel 80 fő)

Elsőpéntekenként látogatjuk a betegeket és rendkívüli alkalmakor is természetesen szívesen visszük a szentségeket a betegeknek. Ebben az évben már működik az egyházmegyei Kórház Lelkészség is. Legyen gondunk arra, hogy idős és beteg testvéreink szentségekhez juthassanak.

Temetés: 81 elhunyt (42 férfi, 39 nő: 19 szentségekkel felkészítve)

Jelesebb események:

Január 16-23/18-án ökumenikus imaóra (dr. Paskai László bíboros atya igehirdetése)

Március 3-4-5 nagybőjti lelki gyakorlat: dr. Jelenits István piarista atya

Május 2-án gyerekek Mária-köszöntése a templomban

Május 22-én családi és lelki csoportok szentségimádása.

Május 28-án a bibliaórák résztvevőinek záródoklata: Győr-Pannonhalma

Július Kántorképző szentmiséi

Augusztus 16-21-ig Köln: Ifjúsági Világtalálkozó 3 ezer hazai és 6 száz határon túli résztvevő

Augusztus 23-án este közös ima a 16-án meggyilkolt Roger testvérért és a kiengesztelődésért

Szeptember 17-én Nemzeti Eukarisztikus kongresszus

Szeptember 25-én templomunk búcsú ünnepe (dr. Takács Nándor püspök atya)

Október 15-én egész napos szentségimádás

Októberben a rózsafüzér imádságon való részvételünk is szépen alakult. Köszönet a Rózsafüzér Társulat imádkozó közössége imáiért.

November 27-én jótékonyági koncert Székelyszentlélek-Bogártelke-Malomfalva javára

Ádvent négy szombatján: Pajor András atya, Kassai téri Szentlélek templom plébánosa ádventi lelkigyakorlata

December 23-án délután plébániai karácsony-várás

December 28-án, aprószentek ünnepén méces gyújtással, rózsafüzér imával és szentmisével engeszteltünk, könyörögtünk és imádkoztunk az elmúlt évben Magyarországon elkövetett abortuszokért. Köszönet mindenkinek, aki fontosnak érezte, hogy jelen legyen ezen a könyörgő estén. Őszintén remélem, hogy az elkövetkezendő esztendőkből mindig többen leszünk, akik átérezzük ennek az imának fontosságát.

December 30-án, Szent Család ünnepén a családok közössége hálaadása

Szentségimádások minden hónap első vasárnapján, délután 4 órától, 5 órától pedig közös szentóra. **Elsőpéntekenként** este 9 órától **virrasztó Taize-i imaóra**, minden **első szombaton** közösen imádkoztunk a **rózsafüzér imát a magyar családokért és az ifjúságért**. Minden hónap **második csütörtökén** este 8 órától mindenki számára nyitott **karizmatikus imaóra** van templomunkban.

Közösségek működése ebben az évben:

Családok közössége: rendszeres összejövetelek, nyári közös lelkigyakorlat (aug.14-17) Győrújbaráton

Megalakult a 4. családok közössége

A Pont ifjúsági közösség rendszeres programjai, nyári tábora, karácsonyi előadása

Ministránsok rendszeres programjai szombatonként

Kislány-kör péntekenként délután 4 és 6 óra között a Don Bosco Iskola hittan termében

Szalézi Munkatársak közössége: oratórium péntekenként, Vidámság Napja, Csillag tábor augusztus utolsó hetében.

Albertfalvi Keresztény Társas Kör: Albertfalvi-napok szervezésében szellemi - lelki hétvége november 18-19-ig a Szent Margit Gimnáziumban: Egyház és művészet, in memóriám Kopp Judit címmel.

Évközben Goda Richárd, Koblenz Attila és Makrai Ákos előadásai

A Nyugdíjas Klub programjai: Magyar Nemzeti Galéria látogatása (júni. 22), kirándulás Vác - Márianosztra (szept.10).

3. Iskolai élet, hitoktatás

Don Bosco Katolikus Általános Iskola, ebben az évben 14. tanévét kezdte meg. Az iskola **új igazgatója Kissné Esztergár Klára**. Megköszönöm **Koblenz Attila igazgató úr** munkáját. Vasárnaponként a gyerekek osztálymiséi, havonta egy alkalommal pedig iskolamise van templomunkban számukra. Az iskolai Katica-bál adományait a székelyföldi árvízkárosult gyerekeknek juttatták el. A Katolikus Óvoda, teljes létszámban működik.

Az iskolában heti két órában folyik hitoktatás minden osztályban. Hitoktatás van a Petőfi Sándor iskolában és a Mérei Ferenc iskolában is. Hálásan köszönöm a hitoktatók becsületes helytállását és munkáját valamint a Don Bosco Katolikus Általános Iskola és Óvoda vezetői, pedagógusai és minden dolgozója fáradságát. A plébánián is végzünk hitoktatást. 1 felső tagozatos és 2 középiskolai csoport létezik. Ifjúsági hittan egyetemista korú fiatalok részére kedden esténként van.

Péntek estéken bibliaórák felnőttek részére: az Apostolok Cselekedetei könyv olvasása.

4. Karitás - tevékenység

Plébániai karitás csoportunk tagjai a kétkezi karitatív munka mellett ebben az évben nagy hangsúlyt fektetett lelkiéletük megújítására. Rendszeresen részt vettek az egyházmegyei és a plébániai lelki programokon (lelkigyakorlatok, ünnepek). Ebben az évben is rendszeresen kaptunk a kedves hívektől ruha felajánlásokat. Hálásan köszönjük minden segítőkész adományukat, melyeket a plébániai Katalin-bálon tartós élelmiszerekben és tisztító szerekben; a Szent Erzsébet kenyér vásárlással (150 ezer Ft), a Szent Antal perselyen keresztül és egyéb módon adtak. Támogatást kaptunk a Szent Erzsébet Karitás Központtól is pénzben (56 ezer Ft), élelmiszerekben, ruhaneműben és karácsonyi ajándékokban. Az adományokból nagycsaládok, a plébániára becsengető hajléktalanok, a köztünk élő rászorulókat kaptak. A maradék adományokat a kelet-magyarországi szegény falvak megsegítésére ajánlottuk fel. Karácsonykor 37 ajándék csomagot tudtunk szétosztani családoknak és magányos, kisnyugdíjas öregeknek. Kérjük a Kedves Testvéreket, hogy jelezzék a karitás csoportnak a rászoruló családok, öregek és betegek nevét és címét. Hálásan köszönöm **Murányi Kati** régió és plébániai csoportvezető, valamint **munkatársai** szolgálatát. Továbbra is várjuk mindazok jelentkezését az

utolsó vasárnapi karitás-ügyeletek alkalmával, akik szívesen kapcsolódnának munkájukba. Boldog Kalkuttai Teréz anya, a csoport védőszentje menyei közbenjárása segítse továbbra is munkájukat.

5. Sajtó és kultúra

Ebben az évben is megjelent az **Egyházközségi Levél** négy száma. Ebben az évben a kiadás költségeit teljes egészében a hívek adományából fedeztük. Köszönet mindenkinek, aki írásaival gazdagított és a szerkesztés munkáiba kapcsolódva segített bennünket.

A templom bejáratánál lévő könyves asztalnál is értékes **szellemi kincsekhez juthattunk**. Köszönet a könyvterjesztők munkájáért.

Templomunkban ebben az esztendőben is megrendezésre kerültek **kulturális programok** (Albertfalvi Napok). Köszönöm mindenkinek, aki érdeklődésével megtisztelte ezeket a programokat, és **szeretettel ajánlom mindenkinek a jövőben is, hogy ne csak lelkileg, de szellemileg és kulturális igényeinkben is gazdagodhassunk templomi közösségünkben.**

6. Egyházközségi hozzájárulás

Hálásan köszönöm, az egyházközségi **hozzájárulás beszédői munkáját**. Köszönjük a **személyi jövedelem adó 1% felajánlásokat** is.

Az elmúlt évben rendkívüli módon megmutatkozott a hívek jótékony, adakozó szeretete. A meghirdetett **öt országos gyűjtés** alkalmával összesen **1.180 ezer Ft-ot** gyűjtöttünk, melyből külön is megemlítem a **katolikus iskolák megsegítését: 501 ezer forintot és a karitás-gyűjtést: 193 ezer forintot**. Ezekon kívül **három rendkívüli gyűjtés is** volt: januárban az ázsiai katasztrófa áldozatainak, májusban a hazai árvízkárosultak megsegítésére, valamint szeptemberben az erdélyi árvízkárosultak javára. Minden adakozónak és jótévőnek Isten fizessen meg.

Az eddig megemlítettekén kívül, **őszinte hálával mondok köszönetet mindenkinek, aki templomunkért és plébániai közösségünkért bármilyen lelki vagy anyagi áldozatot hozott, vagy munkájával segítette plébániai életünket.**

Közös ügyet szolgálunk mindnyájan: Isten dicsőségét és emberi közösségünk javát. Az elhunytak nyugodjanak békében, az élőket pedig segítse Isten gazdag áldása és kegyelme a további tevékenységben.

A kereszt misztériumát mindannyian tapasztaljuk egyéni és közösségi életünkben egyaránt. Időnként mi is balgaságnak, vagy botránynak érezzük. Mégis tudjuk és az egész Egyház hitével valljuk szent Pál apostol megélt tapasztalatát: „Isten oktalansága bölcsőbb az embereknél, Isten gyöngesége pedig erősebb az embereknél”. (1Kor 1,25) Neki, aki a keresztkben és a feltámadásban kinyilatkoztatta bölcsességét és erejét, és aki nekünk is megadja mindig a szükséges bölcsességet és erőt, legyen dicsőség és tisztelet mindörökkön örökké.

Budapest - Albertfalva, 2005. december 31.

Hollai Antal

Hollai Antal, plébános

A KARITÁSZ HIREI

„Az Isten szeretet”. Mi is lenne más? Csak rá kell nézni az Oltáriszentség picire, hófehér valóságára. A hatalmas Isten ennyire gyengéd és ezért ilyen erős. Szeretetre mindenkinek szüksége van. A Pici Valóság magunkhoz vétele erőssé tesz minket munkára, imádságra, szeretetre.

„Mi nem csak statikusan fogadjuk be a megtestesült Logoszt, hanem részeseivé válunk önátadása dinamikájának.” (XVI.Benedek Deus caritas est).Az Oltáriszentség vétele által pulzál bennünk az élet. Az élet, amit szeretetből másokért tudunk áldozni.

Teilhard de Charden szerint „a tüzezzívűek számára az élet haladás és felfedezés”. Övék a növekedés boldogsága. „...a boldogság nem önmagáért létezik és nincs is olyan értéke, mint egy tárgynak...Boldog ember tehát az, aki a boldogság közvetlen keresése nélkül, feltétlenül megtalálja az örömet, szinte ráadásul abban a tettében, amelyben kiteljesedni igyekszik, s önmaga végső határáig tör előre.” (Út az Omega felé 575.o.)

A lelkigyakorlatot hasonlíthatom tornagyakorlathoz. Azért, hogy lendületben maradjunk,állóképességünk növekedjen és a test mozgatásához szükséges izomcsoportokat rugalmasan megtartsuk, bizonyos tornagyakorlatokat kell elvégeznünk. És nem a mindennapi, megszokott, munkahelyi mozgássorozatokra

gondolok, hanem külön, erre a célra szánt, speciális testmozgásra. Mert ami megszokott, az rutinná vált, talán sokszor elszürkült, egyoldalú, így kevésbé hatásos.

Így gondolkodom a lelkiéletéről is. Fontos otthagyni a mindennapit és elvonulni oda ahol meg tudjuk mozgatni lelkünk lusta, háttérbe vonult bugyrait is, amelyeket egész évben nincs időnk vagy elfelejtettünk bemozgatni.

A jó Isten áldja meg azokat az atyákat akik évről évre, fáradhatatlanul vállalják, hogy ebben segítenek nekünk, akik lehetővé teszik lelkigyakorlaton való részvételünket. Ők a trénerek, akik nem anatómiai, annál inkább teológiai felkészültségükkel – még inkább imádságos, pasztorális életükkel – segítenek minket gyakorlatozni.

Ezek a gondolatok tisztultak le bennem a karitás lelkigyakorlat óta. Biztatok mindenkit, bátran vegyenek részt lelkigyakorlatokon, hiszen aki nem töltekezik, egyszer csak kiürül, nem lesz mit adnia. Ez végzetes hiba lenne. Aki nem jut el lelkigyakorlatos házba, az pedig használja ki a lehetőséget itt a plébánián az adventi és a nagyböjti lelkigyakorlatok lelkes meghallgatásával. Ezeknek a közös programoknak – bármely szempontból nézem – építő erejük van. Az erő a Szentlélek maga, aki a plébánián működő lelkicsoportok életét egyenként és közösen is összetartja

A lelkigyakorlat óta ez az ének tör fel belőlem naponta

Gyönyörű vagy én Uram
Szívem mélyéből áldalak
Lelked betölti életem
Benned ujjong, dalol szívem.

Választóköri körzetünk FIDESZ aktivistái, munkájukhoz kapott, meghatározott napi hidegélélmüket szétosztásra felajánlották a plébánia nagycsaládosi és hajléktalanjai megsegítésére. A hidegélélem szétosztását rám bízta, amit másnap teljesítettem. Köszönjük érzékenységüket mások bajai iránt, amikor ebben az időszakban nekik is van éppen elég munkájuk.

A karitásosok, az ideai keresztúti ájtatosságukat a plébánián működő lelkicsoportok szorosabb együttműködéséért ajánlották fel. Köszönjük szépen azoknak az imáját, akik velünk együtt voltak akkor, a szív és a lélek közösségében.

A december 28 – i esti szentmisén megemlékeztünk azokról az életéről akik megfogantak, de nem születhettek meg és azokról az édesanyákról, akik nem vállalták születendő gyermeküket. A munkacsoport egész évben támogatja anyagiakban és lelkiekben a családokat, hogy minél több egészséges és keresztény kisgyermek jöhessen világra.

Februárban a betegek szentmiséjén, kb.90 testvérünk vette fel a betegek szentségét. Őket segítettük oltárhoz, kísérve, szállítva. Imájukat és szenvedésüket a plébániai közösségért, atyáinkért ajánlják fel. Hallgassa meg és fogadja el felajánlásait a jó Isten. Nagy ünnep volt ez, hiszen sokan közülük egy évben csak egyszer tudnak eljönni a templomba. Örömmel készültek a szentgyónással, az atyák felkeresték őket betegágyuknál.

Minden hónap utolsó vasárnapján a délelőtti órákban, a lenti hittanteremben ügyeletet tartunk. Oda várunk mindenkit, akik segíteni akarnak, vagy segítséget kérnek. Nemcsak ruhát és lisztet lehet kérni, imádkozni is tudunk. Remélem évről évre hatékonyabban, hiszen egyre többen vagyunk a csoportban.

Murányi Kati
csoportvezető

Balczó András **a Don Bosco Katolikus Általános Iskolában**

Március 4-én Balczó András öttusázó, tízszeres világ- és háromszoros olimpiai bajnokunk volt a Don Bosco Katolikus Általános Iskola vendége.

Nagy izgalommal készültem a személyes találkozóra! Utoljára a 70-es években izgultam ugyanígy, akkor azért, hogy megnézhessem a „Küldetés” című filmet a moziban. Akkor mindenki azt mondta, hogy „most nézd meg, mert hamar le fogják venni a mozik műsoráról!” Nem értettem, miért. 17 éves fejjel, naivan úgy gondoltam, hogy ha valaki ilyen őszintén, hittel átítatva beszél, s ezzel párhuzamosan ilyen olimpiai

eredményeket hoz Magyarországnak -, az mindenkinek csak jó lehet. (Sajnos tévedtem. Nem mindenki örült ennek.) Nálunk otthon, csak úgy beszéltek róla, hogy „a Balczó”. Tisztelettel ejtették ki ezt a nevet, ugyanakkor szeretettel és féltéssel. Hogy nem lesz-e baja?

Tudjuk, hogy nem kapta meg az őt megillető elismerést, nem adhatta tovább tudását a felnövekvő nemzedéknek. Később visszavonult a sporttól.

Azán a rendszerváltás után sem került az őt megillető helyre, sem a politikai élbolyba, nem is rehabilitálták. Pedig megérdemelte volna. Vajon miért? Mondta valaki, hogy „Balczó András szabálytalan ember, túlságosan keményfejű”. Nos, számomra ettől még érdekesebb lett!

S most élőben hallhatom őt!

Örömmel láttam, jól van, a kor alig fogott rajta! Szálfaegyenes, energikus, derűs, nyugodt ember. Aki tudja, hogy Valaki vezeti őt az úton. - Jó volt hallgatni őt. Nem (ki)oktatni, tanítani jött. Csak jött, mert hívták, hogy beszéljen magáról, a gondolatairól. Jött, mint egy közülünk, a nagycsaládos családapa szerepében, aki az előadás után visszamegy a gyerekeihez.

Elmondta, hogyan érez, lát a mai világban. Az érzéseiről beszélt, a gondolatairól. Azokról a gondolatokról, amiket megélt, átélt, amik élete vezérfonalát jelentik. Azt, ahogy ő él. Ezért éreztem hitelesnek szavait. Magát adta.

Azóta elolvastam tavaly megjelent könyvét. Címe: *Szenvedésbe ágyazott gyönyörűség (Balczó Andrásról beszélget Kocsis L. Mihály) – Kairosz könyvkiadó*. Nagyon izgalmas kérdéseket érintő könyv, s be kell látnom, valóban „szabálytalan” ember Balczó András. Mert ki mer állni olyan kérdések mellett, amiket fontosnak érez. Bevallom, sok mondata szíven ütött, annyira jól fogalmaz meg dolgokat. (Ugyanakkor nem értek vele mindenben egyet, de ettől még nem becslöm őt kevésbé.) Egy rövid részlet a könyvből:

„Bandi makacsságát sokan, következetesen furcsállták, amivel elutasította a Halhatatlanok Klubjának meghívását. Ez a „szűk körű” klub a magyar sport legjobbait tömöríti, s ha valakinek, akkor Balczónak köztük a helye. De a halhatatlanság Balczó számára nem játék, nem egy szó, amely olyan, mint a másik. Balczónak halhatatlan lelke van, de ő – még áttételesen sem – nevezheti ki magát halhatatlannak. A halhatatlanság – mondja – Istentől függ. Önhittség volna beavatkozni az ő munkájába. Ezért csak akkor lépett be a klubba, amikor hivatalosan megváltoztatták a nevét Minden Idők Legjobbaira. Igen, Magyarországon ő volt minden idők legjobb öttusázója. Így korrekt!”

Balczó Andrásról lehet mondani, hogy nincs igaza, lehet mondani, hogy szélsőséges, hogy túloz, mert olyan dolgokat mond ki, amiket nem kéne, hogy elveti a sulykot néha. De egyet nem mondhatunk; hogy nem olyat mond, amit ő nem él(t) meg. Hiteles, amit mond. Vízet iszik, amikor vizet prédikál.

Szeretem az ilyen embereket.

Medgyessy Ferenc

Albertfalva kiváló tanulója

Március 15-én az Albertfalvi Polgárok Köre Egyesülete ünnepi megemlékezést tartott az Albertfalvi Közösségi Házban. Itt adták át az „Albertfalva Kiváló Tanulója” kitüntetések. Az alapítók szándéka szerint, ezt az elismerést minden évben városrésztünk mindhárom általános iskolájából kapja egy-egy Albertfalván lakó nyolcadikos, akit az iskolájának tantestülete választ ki, magatartása, tanulmányi előmenetele, példás közösségi munkája alapján. Ebben az esztendőben iskolánk kitüntette **Bán András**.

8 éve iskolánk tanulója. Szorgalma és jó tanulmányi eredménye példa társai számára. Segítőképző megértő hűséges barát. Jó ötleteivel, és a megvalósításban való helytállással komoly szerepe van több iskolai közösségünk fejlődésében. A nyári iskolai táborok lelkes résztvevője. Versenyeken szép eredménnyel képviseli iskolánkat.(földrajz, német). Vonzó személyisége méltóvá tette, hogy ebben a tanévben iskolánk zászlóvivője legyen.

Papp László, háromszoros olimpia bajnok

2006. március 25. emléktáblát avattunk Papp László 1951 és 1960 közötti lakóházának falán, a Budapest XI. kerület, Mányoki út 20. szám alatt. A következő beszéd ott hangzott el:

Kedves Családtagok, Tisztelt Polgármester Úr, Tisztelt Jelenlévők!

Azért jöttünk most össze ezen a szép napos márciusi délelőtt, hogy Papp László háromszoros olimpiai bajnok egykori lakóházán márvány emléktáblát avassunk fel.

Köszöntőmet két személyes élménnyel kezdem.

Az 1970-es évek elején ifjú Papp Lászlóval egy időben koptattuk a Budapesti Piarista Gimnázium padjait. Ő felettem járt egy évvel. A vasárnapi iskolai közös szentmiséken mindig jóleső érzéssel nyugtáztuk és kicsit diákos csíntevással löktük oldalba és súgtuk a mellettünk ülő fülébe: Nézd ott van a nagy boxoló, Papp László. Amikor csak tehetett mindig elkísérte fiát a vasárnapi istentiszteletre. Látom a nagy sportoló alakját, amint egyenes derékkal, dús hajával ott áll a kápolna jobb oldali mellékhajójában.

Papp Lászlóval kapcsolatos második élményem is a Piarista Gimnáziumhoz kötődik. 1973-ban, akkori hatalom félt, hogy az ifjúság túlzott hevülettel fogja megünnepelni március 15-ét. Félt, hogy a hivatalos ünneplések mellett egyéni kezdeményezésekre is sor kerül. Minden spontán csoportosulást, megnyilvánulást meg kívánt előzni az a Hatalom. Ezért a nemzeti ünnepet tanítás nélküli iskolai nappá nyilvánította, és elrendelte, hogy a diákoknak az ünnep napját az iskola falai között kell eltölteni. Piarista tanáraink bölcs döntése alapján számunkra Papp László tartott élménybeszámolót ezen a furcsa március 15-én. Szájtátva hallgattuk és időnként hasunkat fogtuk a nevetéstől és kacagtunk hangosan pesti szlenges kifejezésekkel teletűzdelt történeteink.

Mint a TINTA Könyvkiadó munkatársa mintegy két évvel ezelőtt kikerestem ifjú Papp László telefonszámát és felhívtam. Elmondtam, hogy a TINTA Könyvkiadó egy tisztelgő és emlékkötetet kíván kiadni Papp Lászlóról. Kértem Lászlót, hogy dokumentumok átadásával segítse a kötet összeállítását. László Barátom pedig így válaszolt: Ne adjatok ki semmiféle kötetet, mert én is írok egy könyvet, néhány héten belül elkészülök vele. Ebben édesapámmal egy képzelt riportot készítünk. Ha befejeztem, beszéljünk ennek a kiadásáról. Úgy is lett.

Néhány hét múlva elkezdődött a kötet nyomdai előkészítése. A szöveg mellé hosszasan, több napon át válogattunk az illusztrációkat. Meghatódottan nézegettük az elsárgult, töredező szelű újságkivágásokat, a nagy sikerek fotóit. Jókat derültünk a korabeli szellemes karikatúrákon.

A dokumentumok átböngészése közben tárult fel előttem a háromszoros olimpiai bajnok, Papp László igazi élete. Élesen kirajzolódott számomra, hogy Papp László amellet, hogy kiváló sportoló, igaz magyar és érző szívű, közvetlen ember volt.

A könyv szerkesztése közben az is feltárult előttem, hogy az akkori hatalom, milyen kicsinyes módon, -- talán saját érdekeit is félreismerve -- akadályozta meg, hogy Papp László a profi világban is elérje a lehető legnagyobb sikert.

A könyv megjelent. Népes ünneplő és emlékező közönség jelenlétében mutattuk be, 2004. nyárelején. A könyvbemutatón kiállítottuk a három olimpiai aranyérmét és a legendás bokszt kesztyűket. Mindenki áhítatos tekintettel nézte ezeket a relikviákat.

Ekkor merült fel az ötlet, hogy ezeket érdemes volna más személyes tárgyakkal együtt kiállítani és megmutatni a nagyközönségnek. Mivel az albertfalvi múzeum baráti köréhez tartozom, joggal vetődött fel az ötlet, hogy először ott rendezzük meg a kiállítást. Alapos előkészítő és kiállítás szervezői munka után 2004. december 11-én nyílt meg a „Papp László, a K. O. király” című kiállítás az Albertfalvi Helytörténeti Gyűjtemény és Iskolamúzeumban. A kiállítást nemcsak az albertfalviak, hanem Budapest számos területéről érkező népes látogatósereg kereste fel, igen sokan tisztelegtek Papp László emléke előtt.

Az egyik tárlatvezetésen fogalmazódott meg a gondolat, hogy a emléktáblával jelöljük meg azt a házat, ahol egykor Papp László lakott.

Megköszönöm a XI. Kerületi Önkormányzatnak és Molnár Gyula polgármester úrnak, hogy a kezdeményezést felkarolták.

Tisztelt emlékezők, kedves barátaim, kedves családtagok!

Soha nem volt nagyobb szükség arra, hogy mindnyájunk, de különösen a mai magyar ifjúság számára felmutassuk az igaz magyar példaképeket. A nagy elődök küzdelmének, munkájának és sikereinek felidézése mindnyájunk kötelessége. Kötelességünk, hogy a példamutatásukból erőt merítsünk saját feladataink és munkánk legjobb tudásunk szerinti elvégzéséhez.

Hirdesse ez a márványtábla a kiváló sportoló, az igaz magyar, és közvetlen, őszinte ember Papp László háromszoros olimpiai bajnok emlékét.

Akik erre elhaladnak, akár munkájukba sietve, akár andalogva egy szép Gellért-hegyi séta során, merítsenek erőt Papp László küzdelmeiből és vegyenek biztatást világraszóló sikereiből.

Kiss Gábor

Felvidéki útiélmények

„Vár állott most kőhalom, kedv s öröm repkedtek,
Halálhörgés ,siralom zajlik már helyettek...”

Valóban így pusztulnak a magukra hagyott, 200-300 éve leégett, vagy felrobbantott várak, melyek hűségesen védtek az országot a kívülről jövő támadásokkal szemben és egyben védelméül szolgáltak falvaknak, városoknak. Váraink sorsa a háborúk, politikai viszályok tengernyi hullámai között hánykódott és a hosszú idő távlatából a történelem mostohán bánt el velük. Mi csak irigykedhetünk a francia, svájci, vagy angol épségben maradt várak miatt. Kevés békés időt ért meg az ország, hol a tatár, hol a török dúlás, labanc és kuruc harcok fosztogatásai, majd jött a császári parancs a legtöbb magyar vár felrobbantásáról, de még így is maradt belőlük, majd jött a 48', amikor például Komárom utolsó erősségünként a legvégsőig kitartott...A XX. századdal váraink szinte semmilyen értékkel nem bírtak már a honvédelemben...és jött a Trianon szindróma (de nem itthon) s mostanság eljutottunk odáig, hogy olvassuk a térkép helységneveit: Lockenhaus, Zvolen, Cluj Napoca...és magyarul már nem is tudjuk mit jelent. Sokan azt sem értik, hogy miért megyünk állandóan Felvidékre, ahol nem szeretnek minket és néha nem szolgálnak ki az étteremben, vagy épp megrugdossák a magyar rendszám felől a kocsis hátulját. Én akkor csak arra gondolok, hogy ezt nem magyarok csinálták és nem mindegyik így gondolja, indulataik mögé kéne látni és hogy mit tanítanak rólunk az iskolákban, mert erről mi is keveset tudunk. No de inkább a saját szemétdombunkon végignézve kell fájdalmasan megjegyezni, hogy itthon jól tanítják ugyan a történelmet, de még sincs nemzeti büszkeség sokakban. Megszólják a nemzeti zászló kirakóját, pártzászlónak tartva azt, a kokárdáról már ne is beszéljünk, pedig a liberális világnak a „másságot” el kéne viselnie, még jó hogy nem javasolnak egy régebbi zászlót és nyakkendőt kötelezővé tenni újból. Nekünk magyaroknak talán a legnehezebb saját magunkkal kijönni, keserű sokak szája, mikor a nemzeti jelképekről beszélünk. A Szent Jobb, nemzeti zászlónk, címerünk, akár épületeink, mint a Parlament, a Budai vár, a Szent István Bazilika, a múzeumaink, szobraink és még sorolhatnám, más nemzetet büszkeséggel töltene el és ebben sem párt, sem vallás, sem egyéb különbségek nem kéne hogy befolyásoljanak senkit sem. E helyett a nemzet butul, újra proletarizálódik a médiák fogságában és közömbös...” S nem tudja hol lakott itt Vörösmarty Mihály...” Ezek után csak elméleti síkon tehetnénk említést a közös múltból, egy-egy nemzet egymás mellett élésével mely közös értékeket teremtett meg , többek lettünk a kunok befogadásával, a német telepések letelepítésével, a tót atyafiakkal és a tolerancia, az egymás jogainak nem feladásával kötött vallási békével Erdélyben, Tordán, elsők között Európában.

Egy kevésbé ismert felvidéki históriáról olvastunk, mikor első tavaszi túránkat tervezgettük a Vág folyó menti várakba. A történet főhőse kivételesen nem a politikus férfi (abból van elég a parlamentben), hanem az erős asszony. Sokszor asszonyok álltak a várfalakra, mint Zrínyi Ilona. Harcoltak amikor már nem volt remény Egerben és a templomban imádkoztak, vezekeltek a küzdőkért, szültek nem egyet, nem kettőt, majd temették-siratták a magyar vért. Nem csoda hogy néha az isteni gondviselés jeleket mutat már itt a földön és így történhetett, hogy Bosnyák Zsófia nagyasszony földi porhüvelybe bebalzsamozás nélkül is csodáson és épen maradt ránk. A Vág völgyében vagyunk Zsolna városa alatt kicsivel. Teplicska nagy templomát csodáson összeépítették az ősi gótikus kápolnával, ahol most nyugoszik Zsófia. A plébánián kedvesen elmagyarazzák, hogy délután takarítják a templomot (mindezt szlovákul , mert na slovenski po slovenszki) és akkor jöjjünk vissza. Akkor még nem tudtuk, hogy nemcsak a délelőtti két vár megmászása, hanem az itt látottak jelentik majd a túránk csúcspontját, melyet már nem először a jó szerencsének köszönhetünk. Szinte 100 méterenként megerősítést kérve (rovno, rovno--- egyenesen) haladtunk a kocsival, míg tudtuk. Az Óvár szemben áll Sztrecsnó várával, de a kisebb hegyek eltakarják és így a célt nem látva kételkedéssel szálltunk ki a kocsiból. Az útnak vége, csak traktorral lehetne tovább menni, amint a nyomok mutatták (nyáron ezen az úton kocsival még 2 km-t lehet menni) A hó méteres és a tetején megkeményedett jégen óvatosan lehetett haladni, félve az azonnali lesüllyedéstől. Két vasúti viadukt alatt gyalogolva láttuk hogy nyeli el a hegy sötét alagútja a vonatokat... mintha egy nagy terepasztal bábui lennénk mi is (ha ezt kedves vonatmodellező barátom láthatta volna!). A Vág sebes, kékeszöld, fodrozódó habjai alatt sziklák bukkantak ki. 1825-ből származó könyvet szorongattam kezembe, hogy a várról a csúcson, egy eredeti forrásműből olvashassak gyermekeimnek. Lenézve a jeges sodrásba egy monda jutott eszembe a szép Margitáról, akit saját anyja lökött be a folyóba szerelemféléstől, majd ő is a habokba vetette magát nagy büntudatában. Azóta nevezik az egyik vízben lévő sziklát Margitának, másikat a Szerencsétlenség sziklájának hívtak, ahol sok hajós veszett oda. Hiába a bús történeteket a magyar nép szinte kedvelte, úgy ahogy a görögöknél Szophoklész drámái tisztítják a lelket...

Közeledve a várhoz a sebes patak partjáról szinte függőlegesbe váltunk irányt. A hó segít is ekkor mélységével. Csengét mindig 2 méterrel feljebb teszem fel a hóba, kacag rajta, mi meg nyögünk, de utána a

kilátás kárpótól. Az első várurak kifejezetten a vámszedés miatt emeltettek itt várat, fegyver helyett fenyegetésként pár sziklát is elég volt ledobni a lenti útra, hogy a nem fizetők jobb belátásra térjenek, ezt Domi most is kipróbálta. A későbbi várurak (I Ulászló lengyel kelyhesei, Jan Czapek (Bakocskai), Mátyás király, Pongráczok várnagyjai) a meredek hegy tetején holtra unták magukat, itt magányosan kellett hogy éljenek, cserébe azonban gyakran a vámpénzekből nem jutott el semmi a királyhoz. Két nagy terem is megmaradt az omladék felső várában. Találkoztunk egy vikinggel is két barátja társaságában. Ruhája fekete alapon rovásírással volt díszítve, elég félelmetes volt a nagy kardja, de végül harc helyett lefotóztattuk magunkat a kedves szlovák fiúval. A Vág túlsó oldalán – egy puska lövésnyire – Sztrecsnó vára áll. Óvartól vadregényesebb, az újabb vártól festőibb a kilátás, látható Zsolna városa, a Vág kanyarulata, Teplicska túloldali temploma, ahova a monda szerint mezítláb zárandokolt el a befagyott tó jegén Zsófia. A várat szlovák testvéreink hatalmas költségekkel felújították, részben tető alá hozva helységeit, de a múzeum csak májustól üzemel. Bosnyák Tamás füleki várkapitány lánya Zsófia ezt a várat és a hegy lábánál lévő kastélyt szerette a legjobban. És hogy került ide a délvidéki család tagja Fülekről? Először 17 évesen hozzáment Serényi Mihályhoz és Svetlo várában élt. Férje pár hónapos betegség után azonban váratlanul elhunyt és Zsófia hazakerült Fülekre az apai házhoz. A kapitány szolgálatában egy deli vitéznek nagyon megtetszett az akkor 21 éves szépasszony. Wesselényi Ferenc (a később az ország első embere, mint nádor) valóban a várban katonáskodott, mikor 1630-ban megkérte kezét. Az új otthon, a hozományul kapott Sztrecsnó biztonságos vára lett 150 km-el feljebb Fülektől, a Kis-Fátra hegyei között, a sebes Vág folyó partján. A túloldalt lévő kastélyban , Teplicskán a gazdaságot Zsófia maga vezette. Közben Ádám (1630) és László (1633) megszülettek. A nagypapa még megérte hogy láthatta unokáit, majd 1634-ben halálával Wesselényi lesz Fülek új kapitánya. Miközben Zsófia gyermekeket nevel, szegényházat tart fenn és benne ispotályt tart fenn, imádságos lelki életet él, jó példája vonzóvá vált a környék egyszerű embereinek. Wesselényi ezalatt a ranglétrán egyre feljebb jut, császárhű főemberként egyre kevesebb időt töltött a családi kúriában felesége mellett, hiába az ország dolgai egész embert kívántak. A kétes történetű néphagyomány úgy őrzi, hogy a férj inkább Bécsben tette a szépet az udvarhölgyeknek, egyre elhidegülve hitese feleségétől. Sztrecsnó úrnője pedig nem lázadt és nem kért számon semmit Wesselényitől, hanem a munkába temetkezett és sokat imádkozott férje visszatéréseért. Teplicska kis faluja komoly nagyságú katolikus templomában Zsófiát, a szent életű asszonyt a naív festészet eszközével is örökítették, amint a kastély előtt kenyeret oszt a szegényeknek. Egy igen hideg napon Sztrecsnó várából a befagyott folyón mezítláb átkelve zárandokolt el imádkozni ide férjéért, aki épp akkor hazaérkezvén rögvest kocsival hajtattott el érte, s a karjai között halt meg a teljesen átfagyott asszony. A tragédia megrendítő és rossz fényben ábrázolja a hűtlen férjet, bár az igaz, hogy ebben az évben már nem sokat búsulva a gyönyörű Szécsi Mária oldalán vigasztalódott. Azonban az végképp nem igaz, hogy Thököly kurucjai (akik épp úgy fosztogatásból tengődtek, mint a labanc katonák) elfoglalták Sztrecsnó várát és az ottani kápolnában nyugalomra helyezett asszony koporsóját fosztogatási célból felnyitották, majd a csodás módon épségben maradt elhunytat mésszel öntötték le bosszúból. Valójában a császári parancsra 1674-ben felrobbantott vár romjai között 10 év múlva bukkantak rá a csodaképp sértetlenül mumifikálódott Zsófiára. A várkápolnát ekkor helyrehozták és új szarkofágot készítettek a német atyafiak. A végső nyugalóhely 1729-től a teplicskai templom lorettói kápolnája lett és itt róhatták le kegyeletüket az őt még mindig tisztelő hívek. A koporsó felnyitható üvege alatt mai napig őrzik épen maradt testét és jó emlékezetét szlovákok, németek és a magyarok és azok, kik arra felé járnak. Korabeli festményt őriznek fölötté a falon, a kápolna reneszánsz stílusát megőrizve a nagytemplom barokk stílusú, oldalhajójában egy miseruha látható, amit Zsófia saját maga hímzett és ha felnézünk a mennyezetre, láthatjuk a szegényeken segítő asszonyt. 350 év nagy idő, hogyan maradt sértetlen teste, hogy őrződött meg története, a festményen arcának vonása, leveleinek gyöngyöző latin és magyar írása?

Itt lép közbe a Gondviselés és jelez, rámutat arra, amit még a kezével tapintó Tamás is csak nehezen hitt el. A történelem ura előtt nincs lehetetlen, szemében 1 nap annyi mint 1000 év, s így sokat mesélhetne még Sztrecsnó, Óvár még álló falai, néhol még eredeti vakolattal azoknak, kik megmásszák szirtjeiket és romjaik között, bús düledékein meg- megállnak...

Szabó András

Benelux körút: Németországban

Melket elhagyjuk, és az autópályán haladunk tovább. Utunk következő állomása Passau. Néhány évvel ezelőtt, akkor az időnk megengedte, a Duna völgyön keresztül utaztunk ebbe a csodálatos kis városkába. Mindenkinek szívből ajánlom ezt az útvonalat, mert ha rövidebb is az autópálya, a kilátás összehasonlíthatatlan, mert a Duna völgye vetekszik látványban a Rajna völgyével.

Passau a három folyó városa, itt találkozik a Duna, az Inn és az Ilz. Az Inn és a Duna közötti félszigetszerű földnyelven alakult ki az Óváros. Itt Kr.e. mintegy száz évvel már erődített várost építettek a

kelták, majd Kr.u. 80-ban a rómaiak is. A passauai püspökség jelentős szerepet játszott a kereszténység terjedésében, innen indultak a hittérítők a Kárpát medencébe. A hercegek nemcsak egyházi, hanem a város világi előjárója is volt. Passau csak 1803 óta tartozik Bajorországhoz.

Az autóbusz a Duna partján, a parkolóban áll meg. Oldalról közelítjük meg a Dómot egy meredek lépcsőn keresztül. A passauai dóm (Szent István vértanú) hatalmas barokk homlokzata jól megcsodálható a térről. A templom egy pogány - római - szentély helyén épült az 5. században, 8. században megnagyobbították, a 15-16 században pedig átépítették. Újjáépítését a tűzvész után 1668-ban kezdték meg és huszonzét évvel később fejezték be.

A dóm rendkívül gazdag belső díszítésében, az olasz barokk jellegzetes alkotása. Lenyűgözően szépek a mennyezeti freskók. Az egész belső tér csodálatos összhatású, a nagy ablakokon át beáramló fény világossá teszi a belső teret. A barokk szószék 1772-ben készült. Az új főoltár, amely sokak szerint (szerintem is) modernsége miatt nem illik a környezetébe, 1953-ban készült el, Szent István vértanúságát ábrázolja. A dóm 1924-28 között készült orgonája a világon a legnagyobb. A bronzharang Bajorország legnagyobb harangja.

Balra a kerengőre érünk, illetve ami megmaradt belőle. Az árkádok alatt szobortorzók és a Dóm korábbi építészeti emlékeiből megmaradt oszlopmaradványok és díszítő kövek láthatók. Kiérve a kerengőből a Dómmal oldalvást, a másik oldalon egy szupermodern (és meglehetősen ízléstelen) épület áll. Ez hogyan került ide ebbe a csodálatos barokk környezetbe? Ki tudja?

Jobbra fordulunk, és a Dóm oldalán haladva, szép virágágyások mellett jutunk a Dóm mögötti térre. A téren álló díszkúton Madonna szobor látható, a szobor talapzatánál lévő dombormű a Passaunál találkozó három folyót szimbolizálja. A teret elegáns épületek veszik körbe, köztük a püspöki palota is.

Újra a Duna felé indulunk, a parton áll a városháza (Rathaus). Az épület eredetileg gazdag polgárház volt, az 1298-as felkelés idején nyilvánították városházává. Négyszögletes tornya élein világosabb a terméskőberakás, az óralapokat grafitto övezi. A gótikus erkély fölött még két emelet magasodik, gyámívekre helyezett páncélos lovagokkal, a meredek tető alatti címerek egész vonulatával. A 68 m magas torony a 19. század végén épült. Oldalán különböző jelzések mutatják az elmúlt árvizek szintjeit. Sajnos az elmúlt évben is részben előtötte az Óvárost a Duna, és az idén sem jobbák a kilátások.

A városháza elől a Dunaparton csodálatos kilátás nyílik a szemközti dombra, innen a partról indulnak a sétahajók.

Rövid séta a Duna partján, majd jobbra fölfelé kanyarodva érünk a Szent Kereszt templomhoz és kolostorhoz, ahol első királyunk feleségének, Szent Imre herceg édesanyjának, Boldog Gizella királynénak a sírja van, amely már a középkortól kezdve magyar zarándokhely. A magyar történelem e kiemelkedő alakjáról viszonylag keveset tudunk.

A boldoggá avatott bajor Gizella 985 körül született, elhunyt 1060 (?) május 7-én. Szülei II. (Civakodó) Henrik és Burgundi Izabella, testvérei a későbbi III. (Szent) Henrik német-római császár, Brúnó, augsburgi püspök, Brigida apátnő. Géza magyar fejedelem nyugatra nyitó külpolitikája nyomán került sor házasságukra a kereszttségben István nevet kapó magyar trónörökösrel. Esküvőjükre a hagyomány szerint a bajorországi Scheyernben került sor, talán Szent Adalbert közreműködésével. Házasságukból több gyermekük született, név szerint Imre (Henrik), Ottó, Bernát, Ágota, Hedvig ismert. Az életére vonatkozó adatok hangsúlyozzák kegyes életét, az egyháznak tett adományait, a magyarok keresztény hitre térítésében játszott kiemelkedő szerepét. István királyunk halála után az ország elhagyására kényszerült. Valószínűleg 1045-ben ment vissza III. Henrik császár kíséretével. Az özvegy királyné a passauai Niedernburg kolostorába vonult vissza.

A kéttornyos templomon a román stílus maradványai külsőleg-belsőleg egyaránt felfedezhetők, habár a hajót utóbb barokkosították. A zárdát a 8. században alapították. A királyné a templom déli oldalán levő kápolnában nyugszik. Sírköve - két sassal és a kereszttel - 1060-ból származik. A viszonylag egyszerű templomtérből jobbra található a síremlék. Többször is jártunk Passauban, de ez a kis kápolna szinte minden alkalommal másképp volt elrendezve. Ami általában mindig azonos volt: a sírt és környékét nemzeti színű szalaggal díszített virágcsokrok és koszorúk borították. Legutóbb feltűnt, hogy egy koszorú csak sima fehér szalaggal volt díszítve. A feliratból kiderült, hogy az ország egy igen ismert, magas rangú politikusa helyezte el azt, nemzeti színű szalag mellőzésével. Különös...

Sétánk ezután az Inn partjára vezetett. Itt, a sziget végén találkozik a két folyó, a Duna és az Inn. Előtte már megcsodálhatjuk az Inn túlsó partján álló „Mariahilf” kolostort. Néhány évvel ezen utunk előtt jártunk ebben a kedves csendes kis kolostorban, helyesebben a kedves kis barokk templomában. A kolostor ma is működik, ezért nem idegenforgalmi, hanem zarándok jellegű látogatásra van nyitva. Térjünk vissza az Inn partjára. Az út szinte a vízparton halad, balra éttermek és büfék sora. Ahogy keskenyedek a földnyelv, egyre inkább kitarul a kép, a két folyó találkozása. Pontosan látni lehet, hol találkoznak, mert a két folyó vizének a színe eltér egymástól. Az Inn vize sokkal világosabb. A földnyelv végén visszafordulunk, és újra a Duna partján sétálunk vissza a buszhoz. Szemben a domb alján egy „rés” látszik: itt folyik a Dunába az Ilz folyó. Itt nem tapasztalható a két folyó eltérő színe. Nemsokára a parkolóba érünk, indulunk tovább.

A kora esti órákban érünk Straubingba. Ez egy igen jellegzetes kis bajor városka. Sok időnk nincs, de a főteret és környékét nézzük meg. A főteret valójában egy tágas utca, melyet kétfelől gótikus, oromfogazatos, de rokokó freskókkal díszített polgárházak szegélyeznek. Középen a 14. században épült 66 m. magas városi őrtorony emelkedik, a torony csúcsa körül négy fiatoronnyal. A torony mögötti kis parkban az 1709-ben állított Szentháromság oszlop áll. A lemenő nap fényében igen hangulatos, kellemes lazítás volt ez a kis séta az egész napos utazás után.

Az éjszakát egy tipikus bajor vendégfogadóban töltöttük. Reggeli után indulás Regensburgba. A busz egy 13. századbéli minorita kolostor együttes mellett állt meg. A templom mellett a régi kolostor gyönyörűen felújítva, ez ma a város történeti múzeuma. Elindulunk a város talán legismertebb épülete, a Dóm felé. Már messziről látszik a két hatalmas torony, de sajnálkozva látjuk, hogy az egyiket körös-körül állvány borítja. Bizony így „elcsúfítva” nem olyan fenséges ennek a világhíres gótikus templomnak a látványa. Elhaladunk tehát a jellegzetes gótikus elemekkel díszített épület mellett, és a főhomlokzat felől lépünk be. A Szt.-Péter templom építését 1275-ben kezdték, magát az épületet 1534-ben, de tornyait csak 1869-ben fejezték be. Kissé borongós az idő, belül pedig nem volt jelentős világítás, így a csodaszép üvegablakokon kevés fény áradt be. Meglehetősen félhomály, szinte sötét volt a dóm belsejében. Megcsodáltuk a 18. századi klasszicista stílusú ezüst főoltárt, és a 15. századból származó 17 méter magas szentségtartót.

A Dómból kijöve jobbra a püspöki palota kertjén haladunk át. A kert nagyon szépen rendezett, a látnivaló viszont kívül van. Az egykori püspöki palotába beépítették a római tábor körbástyáinak talapzatát és az északi kapu, a praetorok kapujának ívét. Átellenben a másik oldalon szinte egymás mellett áll a régi és az új városháza. A régi városháza az egykori birodalmi gyűlések színhelye volt. A két városháza közötti kis utcácskában áll Don Juan d'Austria, a lepantói győző, szobra.

Don Juan 1547-ben, itt Regensburgban született V. Károly császár természetes (de a trónöröklés szempontjából törvényen kívül, mivel anyja Blomberg Mária a polgármester lánya volt) gyermekeként. Csak ifjú korában jutott el a spanyol udvarba, ahol fivére, II. Fülöp király, mindig féltékeny volt tehetséges féltestvére. A török előretörése a kontinensen arra készíteti V. Pius pápát, hogy keresztes hadjáratot szervezzen a török ellen. Ebben az időben igen erősen terjeszkedik az oszmán birodalom. Mi magyarok ezt igazán jól tudjuk, hiszen e korban a harcok középpontja éppen Magyarország. (Csak néhány dátum: 1541: Buda eleste, 1552: Eger diadala, 1566: Szigetvár eleste Zrínyi halála stb.) A keresztény hajóhadak vezetését a jó diplomáciai és hadvezéri érzékkel megáldott Don Juanra bízzák. Az ő vezetése alatt ütközik meg a keresztény hajóhad Lepantónál a törökökkel, és arat világraszóló diadalt.

Barcelonában, a katedrális szentségi kápolnájában a tabernákulum tetején látható egy megfeketedett, kisméretű faszobor, amely 1571-ben, a lepantói csatában Don Juan zászlóshajójának ormán állt. Innen nézte-segítette az egyesült keresztény hajóhadat a török flotta elleni győzelemre. 1578-ban halt meg, temetésén a király, II. Fülöp is részt vett. (Rossz nyelvek szerint egyébként maga a király gyilkoltatta meg a népszerű Juant, féltvén hatalmát tőle). Az El Escorial kriptájában nyugszanak a spanyol királyok és közeli rokonai. Egy a közös bennük: valamennyien törvényes leszármazottak voltak. Ez alól csak egyetlen kivételt tettek: itt nyugszik Don Juan d'Austria a lepantói győző. A fekvő alak kezén tizenhét gyűrű van, ami azt szimbolizálja, hogy viselője ennyiszor volt halálos veszélyben.

Elköszönünk Don Juantól és átsétálunk az óvároson. A régi polgárházak annak idején szinte erődítmények voltak, védelmi célokat is szolgáltak. Homlokzatukat reneszánsz freskókkal díszítették, legalább 15-20 ilyen ház maradt épen a mai napig. Ennek egyik legszebb példánya a Góliát ház, amelyen az ismert bibliai történet látható. Az alakok 3-4 méter magasak, színesek, és művésziek. E különös hangulatú épületek között érkezünk le a Duna partra. Itt áll a középkori technika csodája, a 310 m. hosszú, 16 lyukú kőhíd a Dunán, amely a 12. században épült. A parton a középkori rendnek megfelelően állnak a vámházak. Ezek közül is kiemelkedően szép a gótikus sóház.

Lassan elhagyjuk a Duna vonalát, és most már irány Benelux!

Madaras Gábor

Amire akkor kevesen figyeltek fel...

Magyarország lélekemelő, fényes napokat élt át Szentatyánk, II. János Pál budapesti látogatásakor. 1991. augusztus 20-án a Hősök terén több százezer hívő vett részt az ünnepélyes pápai szentmisén, hátaltel szívvel köszönetet mondva a rendszerváltozásért, az Egyház újbóli szabad működéséért.

Közben 2 nappal előbb Moszkvában az ortodox kommunista hatalom hívei puccsot hajtottak végre. A keresztény világ aggodalommal, szorongva figyelte a fejleményeket. A Hősök terén Szentatyánk és a hatalmas hívő sereg szíve mélyén buzgó imában kérte az Úr segítségét és a magyar szentek közbenjárását az Egyház békéjének megóvásához, a távoli, de fenyegető krízishelyzet megoldásához.

A szentmise végén Szentatyánk angol nyelven szólt az egybegyűltekhez, külön kitérve az oroszországi eseményekre is. Feszülten figyeltem, hogy szavait szó szerint emlékezetembe tudjam vésni. Teljes nyugalommal, belső bizonyosságtól vezérelve prófétai szavakat mondott: „*Oroszországban a reformoknak folytatódniuk kell!*”

Meggyőző szavaiból megértettem: ne aggódjunk a kommunizmus visszatérése miatt. Ő már *tudta*, hogy a Hősök-terén összegyűltek imádsága meghallgatásra talált.

Másnap, 1991. augusztus 21-én a moszkvai puccs elbukott.

Kesselyák Péter